

план был предложен Европейской комиссией в 2014 г., в рамках которого предусматривается привлечение в экономику отдельных стран ЕС 315 млрд евро в 2015—2017 гг.) и китайской инициативы — «Один пояс, один путь».

ЕС является наиболее предпочтительным направлением для китайских инвесторов. Об этом свидетельствует тот факт, что в 2015 г. инвестиции Китая в ЕС достигли 20 млрд евро, тогда как пять лет назад этот показатель составлял только 1 млрд евро. Наиболее привлекательными сферами для китайских инвесторов в ЕС являются технологии автоматизации, недвижимость, туризм, информационные технологии и финансовые услуги. Прогнозируется, что вслед за увеличением китайских инвестиций в ЕС возрастет и конкуренция между странами-членами за их получение.

В июне 2016 г. Верховный представитель ЕС по иностранным делам и политике безопасности Ф. Могерини и Европейская комиссия приняли совместный документ «Принципы новой стратегии ЕС в отношении Китая», в котором указывается, что ЕС приветствует расширение объема взаимных инвестиций. В документе также обозначено, что заключение инвестиционного соглашения является «приоритетной задачей ЕС» с целью углубления европейско-китайских экономических отношений.

Ожидается, что соглашение об инвестиционном сотрудничестве ЕС и Китая будет подписано до конца 2016 г., и оно будет способствовать росту взаимных инвестиций.

ДЫНАМІКА ЗМЕН БЕЛАРУСКАГА ЭКСПОРТУ ТАВАРАЎ У ЛІТВУ (1997—2004 гг.)

Русаковіч У. М., Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэт

На пачатку разгледжанага перыяду, у 1997 г., беларускі экспарт у Літву склаў 137,8 млн дол. ЗША, або 7,2 % агульнага экспарту Беларусі. У святле ўдзелу Беларусі мытным саюзе з Расіяй паводле Пагаднення ад 6 студзеня 1995 г. да ўступлення Літвы ў Еўрапейскі саюз 1 мая 2004 г. адбыліся істотныя змены ў складзе беларускага экспарту ў Літву паводле асноўных таварных груп, як і іх памеру. Насуперак больш як двухкратнаму павелічэнню памеру экспарту ў Літву ў 2004 г. да 284,8 млн дол. ЗША яго доля ў агульным экспарце Беларусі скарацілася да 4,4 %. Калі ў 1997 г. налічвалася 61 асноўная таварная група экспарту, то ў 2004 г. іх засталася 38. Са спісу асноўных таварных груп 1997 г. да 2004 г. выбылі 37: казеін; папера і кардон і тара з іх; вапна; рухавікі ўнутранага згарання і часткі да іх; сінтэтычныя комплексныя ніці; керамічная плітка; лекі; свежая і кансервавая гародніна; неэлектрычная побытавая апаратура; пражы з сінтэтычных валокнаў; лямпы напальвання; жыта; вырабы з асфальту; ваўняная пражы; плады і арэхі; фарбы і лакі; вадарод; часткі для вадкасных насосаў; насенне льну і рапсу; дрот і кабелі; вырабы з вулканізаванай гумы; электрагенератары; пруткі, куткі і профілі з легаванай сталі; драўняная цэлюлоза; гумавае пнеўматычныя шыны; распыляльнікі; апаратура кіравання токамі; шкловалакно; радыятары; касілі і камбайны; паватраныя і вакуумныя насосы; інсектыцыды і

гербіцыды; сера-арганічныя злучэнні; плоскі пракат з жалеза і нелегаванай сталі. Выбылыя таварныя групы складалі 29,8 млн дол. ЗША у экспарце ў Літву, або 21,6 % яго памеру. Сярод выбылых тавараў найбольшую долю ў 21,8 % складаў казеін — 6,5 млн дол., або 4,7 % ад агульнага экспарту Беларусі ў Літву.

На 2004 г. 14 новымі сярод асноўных таварных груп параўнальна з 1997 г. сталі: сырая нафта, пруткі з жалеза і нелегаванай сталі, трыкатажнае ворсавае палатно, камп'ютары, рэйкі, спецыяльныя механічныя машыны, шкло, пушна-футравая сыравіна, фільтры вадкасці, рапсавы алей, алюмініевыя канструкцыі, зборныя будаўнічыя канструкцыі, алюмініевыя пруткі і профілі. Новыя таварныя групы склалі 21,5 % экспарту ў Літву за 2004 г., чым амаль лютэрскава замянілі долю выбылых з 1997 г. тавараў. Пагатоў нафта складала 23,8 млн дол. ЗША (8,4 %) беларускага экспарту ў Літву, або 38,9 % экспарту новых тавараў.

За час рознанакіраванага інтэгравання Беларусі і Літвы сярод 24 таварных груп, якія захавалі сваю прысутнасць у беларускім экспарце ў Літву, 10 прымножылі сваю долю ў ім. Сярод іх долю звыш 5 % нарасціў уздоўж-распілаваны лесаматэрыял — з 5,6 млн (4,06 %) да 26,6 млн дол. ЗША (9,35 %). Драбнейшыя долі звыш 1 % атрымалі яшчэ 8 таварных груп: калійныя ўгнаенні — з 5,1 млн (3,76 %) да 12,3 млн дол. ЗША (4,33 %); палімеры этылену — з 1,5 млн (1,13 %) да 8,9 млн дол. ЗША (3,15 %); трубы з чорных металаў — з 0,2 млн (0,16 %) да 4 млн дол. ЗША (1,41 %); часткі для аўтамабіляў і трактароў — з 1,3 млн (0,97 %) да 3,7 млн дол. ЗША (1,31 %); змяшаныя ўгнаенні — з 0,4 млн (0,31 %) да 3,7 млн дол. ЗША (1,29 %); соль — з 1,6 млн (1,16 %) да 3,4 млн дол. ЗША (1,19 %); клеяная фанера — з 0,5 млн (0,38 %) да 3,4 млн дол. ЗША (1,19 %); адзенне — з 0,5 млн (0,35 %) да 3,1 млн дол. ЗША (1,09 %). Нафтапрадукты захавалі за сабой першае месца ў беларускім экспарце ў Літву. Аднак рост іх вывазу з 28,9 млн у 1997 г. да 49 млн дол. ЗША у 2004 г. усё ж суправаджаў адначасным скарачэннем долі ў экспарце ў Літву з 20,9 % да 17,2 %.

Такім чынам, у прамежку з 1997 па 2004 г. адбылося 60 %-нае скарачэнне таварнай разнастайнасці беларускага экспарту ў Літву і амаль 64 %-нае змяншэнне яго долі ў агульным экспарце Беларусі. Разам з тым, больш як двухкратны рост экспарту ў Літву ў разгледжаны перыяд сведчыць аб паступальным развіцці беларуска-літоўскага гандлю. У якасці галоўнага чынніка адставання яго росту ад павелічэння агульнага экспарту Беларусі варта лічыць удзел Беларусі і Літвы ў розных мытных саюзах. Адсюль вынікае і знікненне 23 з 37 таварных груп беларускага экспарту без іх замены адпаведнікамі, якое адбылося ў выніку абкладання мытам. Тое найперш тычылася харчавання, гумавых і папяровых вырабаў, лекаў і побытавых прыладаў. Палова ж з 14 новых таварных груп замяніла выбылыя тавары адпаведнікамі больш высокай ступені апрацоўкі. Гэтак трыкатажнае палатно сталі пастаўляць замест пражы і нітак, гатовае шкло — замест шкловалакна, рапсавы алей — замест насення рапсу, гатовыя металаканструкцыі — замест пруткоў, куткоў і профіляў з легаванай сталі.